

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

«Τροποποίηση του νόμου 2668/1998, εναρμόνιση με την Οδηγία 2002/39/ΕΚ, ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ (ΕΛΤΑ) και άλλες διατάξεις»

I. Επισκόπηση ρυθμίσεων του νοχ.

Με το κεφάλαιο Α' του φερόμενου για ψήφιση νομοσχεδίου (άρθρα 1-16 νοχ.) τροποποιείται ο ν. 2668/1998 ώστε να εναρμονιστεί με την Οδηγία 2002/39/ΕΚ «για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67ΕΚ όσον αφορά το περαιτέρω άνοιγμα των κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στον ανταγωνισμό. Τα άρθρα 13-16 νοχ. Αφορούν ειδικότερα θέματα του ΕΛΤΑ.

Το Κεφάλαιο Β' του νομοσχεδίου περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν τις αστικές συγκοινωνίες της Θεσσαλονίκης (άρθρ. 17 νοχ.), θέματα συνεργείων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (άρθρ. 18 νοχ.), άλλα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών (άρθρα 19 και 20 νοχ.), ρυθμίσεις θεμάτων της Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Α.Ε. (άρθρ. 21 νοχ.) και ρυθμίσεις θεμάτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (άρθρ. 22 νοχ.).

Τα άρθρα 23 και 24 του νομοσχεδίου καθορίζουν τις καταργούμενες με αυτό διατάξεις και διαλαμβάνουν τις μεταβατικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

II. Γενικές παρατηρήσεις στο Κεφάλαιο Α' νοχ.

Με το ν. 2668/1998 «Οργάνωση του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»¹ ενσωματώθηκαν εν πολλοίς στο εσωτερικό δί-

¹ Βλ. την από 9 Νοεμβρίου 1998 Έκθεση της Επισημονικής Υπηρεσίας επί του σχετικού νομοσχεδίου (εισηγητής Αστ. Πλιάκος)

2

και οι ρυθμίσεις της Οδηγίας 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Με την Οδηγία αυτή ετίθετο σε ισχύ για πρώτη φορά ένα θεσμικό πλαίσιο για τη σταδιακή απελευθέρωση και την ανάπτυξη μιας ενιαίας αγοράς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο στηριζόταν στην ιδέα της εξασφάλισης «καθολικής [ταχυδρομικής] υπηρεσίας» υψηλής ποιότητας σε όλους τους χρήστες εντός της Ε.Ε. μέσω της εντός ορισμένων ορίων διατήρησης της αποκλειστικότητας στους εθνικούς φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, σε συνδυασμό με τη χορήγηση ειδικών αδειών σε επιχειρήσεις του ανταγωνισμού για τη δραστηριοποίησή τους στους απελευθερούμενους τομείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Εξάλλου, η επιτυχία του εγχειρήματος απαιτούσε τη σύσταση εθνικών ανεξάρτητων κανονιστικών αρχών για τη ρύθμιση και την παρακολούθηση της ταχυδρομικής αγοράς, ιδίως δε, μεταξύ άλλων, για την εξασφάλιση της τήρησης των αρχών τιμολόγησης και της διαφάνειας των λογαριασμών των υπηρεσιών παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών (βλ. άρθρ. 12 επ. Οδηγίας 97/67/EK).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 1 της ίδιας Οδηγίας, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες που μπορούσαν να ανατίθενται αποκλειστικά από κάθε κράτος μέλος στον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας, ήταν «η συλλογή, η διαλογή, η μεταφορά και η διανομή των αντικειμένων αλληλογραφίας εσωτερικού, είτε με ταχύτερη διανομή είτε όχι, των οποίων η τιμή είναι μικρότερη από το πενταπλάσιο του δημοσίου τέλους ενός αντικειμένου αλληλογραφίας της πρώτης βαθμίδας βάρους της ταχύτερης τυποποιημένης κατηγορίας, αν υπάρχει, εφόσον το βάρος τους δεν υπερβαίνει τα 350 gr.» (βλ. άρθρ. 5 παρ. 1 ν. 2668/1998).

Το προοίμιο της Οδηγίας 97/67 προέβλεπε την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της Οδηγίας από την Επιτροπή και την υποβολή σχετικής έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέχρι την 31-12-2000.

Με την Οδηγία 2002/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τροποποιήθηκε ήδη η Οδηγία 97/67 και επέρχεται περαιτέρω άνοιγμα των κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στον ανταγωνισμό.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 2002/39, το άρθρο 7 της Οδηγίας 97/67 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στο μέτρο που είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η διατήρηση της καθολικής υπηρεσίας, τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθήσουν να αναθέτουν κατ' αποκλειστικότητα υπηρεσίες στον φορέα ή τους φορείς παροχής

καθολικής υπηρεσίας. Οι υπηρεσίες αυτές περιορίζονται στη συλλογή, τη διαλογή, τη μεταφορά και τη διανομή των αντικειμένων αλληλογραφίας εσωτερικού και εισερχόμενης διασυνοριακής αλληλογραφίας, είτε με ταχύτερη διανομή είτε όχι, εντός και των δύο ακόλουθων ορίων βάρους και τιμής. Το όριο βάρους ανέρχεται σε 100 γραμμάρια από την 1η Ιανουαρίου 2003 και σε 50 γραμμάρια από την 1η Ιανουαρίου 2006. Τα εν λόγω όρια βάρους δεν ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2003 εάν η τιμή είναι ίση ή μεγαλύτερη του τριπλάσιου του δημόσιου τέλους για ένα αντικείμενο αλληλογραφίας της πρώτης βαθμίδας βάρους της ταχύτερης κατηγορίας, και, από την 1η Ιανουαρίου 2006, εάν η τιμή είναι ίση ή μεγαλύτερη από δύομισι φορές το τέλος αυτό.».

Εξ άλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου, στο μέτρο που είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η παροχή της καθολικής υπηρεσίας, το διαφημιστικό ταχυδρομείο και το εξερχόμενο διασυνοριακό ταχυδρομείο μπορούν να εξακολουθήσουν να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα εντός των ιδίων ορίων βάρους και τιμής.

Σημειώνεται, εν τέλει, ότι κατά την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2002/39, προβλέπεται ότι η πλήρης απελευθέρωση της ταχυδρομικής αγοράς θα ολοκληρωθεί κατ' αρχήν μέχρι το έτος 2009.

III. Παρατηρήσεις στα επιμέρους άρθρα του νσχ.

1. - Στο άρθρο 1 παρ. 1 νσχ.

Με την παρ. 1 του άρθρου 1 νσχ. τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2668/1998, ώστε να προσαρμοσθεί στα όρια που επιβάλλει το άρθρο 7 της Οδηγίας 97/67, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 2002/39.

Για λόγους σαφήνειας και πληρότητας, η δεύτερη περίοδος της νέας παραγράφου 1α του άρθρου 5 του ν. 2668/1998 θα ήταν, ίσως, ενδεδειγμένο να συμπληρωθεί ως εξής: «Από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού, το όριο βάρους των αντικειμένων αλληλογραφίας για τα οποία διατηρείται η αποκλειστικότητα του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας ανέρχεται σε 100 γραμμάρια.»

2. - Στο άρθρο 7 παρ. 8 νσχ.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 7 νσχ., «Η συμμόρφωση του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας με κάποιο από τα λογιστικά συστήματα των παραγράφων 6 και 7, πρέπει να επαληθεύεται από αρμόδιο όργανο ανεξάρτητο του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας.»

Η διάταξη επαναλαμβάνει την πρόβλεψη της παρ. 5 του άρθρου 14 της

4

Οδηγίας 97/67, η οποία, εντούτοις, προβλέπει, επιπλέον, ότι η μέριμνα για τη συμμόρφωση του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας με κάποιο από τα παραπάνω λογιστικά συστήματα εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων των εθνικών κανονιστικών αρχών.

Συγκεκριμένα, η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 14 της Οδηγίας 97/67 προβλέπει ότι «Οι εθνικές κανονιστικές αρχές μεριμνούν ώστε η συμμόρφωση με ένα από τα λογιστικά συστήματα τα περιγραφόμενα στις παραγράφους 3 και 4 να επαληθεύεται από ένα αρμόδιο όργανο ανεξάρτητο του φορέα παροχής της καθολικής υπηρεσίας.»

Συνεπώς, φαίνεται ότι το εσωτερικό δίκαιο θα όφειλε να παράσχει νομοθετική εξουσιοδότηση προς την ελληνική κανονιστική αρχή – δηλαδή, την Ε.Ε.Τ.Τ. – προκειμένου αυτή να καθορίζει με αποφάσεις της ποιο είναι το ανεξάρτητο αρμόδιο όργανο που επαληθεύει την συμμόρφωση του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας με κάποιο από τα παραπάνω λογιστικά συστήματα.

Τέτοια νομοθετική εξουσιοδότηση δεν φαίνεται να παρέχεται προς την Ε.Ε.Τ.Τ. δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 7 του ν. 2668/1998, όπως το άρθρο αυτό ήδη τροποποιείται με τις διατάξεις του άρθρου 3 νσχ..

Δεν είναι σαφές αν με τη ρύθμιση της τρίτης περίπτωσης του εδαφίου ιε' της παρ. 4 του άρθρου 7 του νόμου 2668/1998, όπως τροποποιείται ήδη με την παρ. 4 του άρθρου 3 νσχ., η σχετική αρμοδιότητα αποδίδεται απευθείας στην ίδια την Ε.Ε.Τ.Τ. Κάτι τέτοιο, εφ' όσον συντρέχει, δεν φαίνεται να εκφράζει ακριβώς τη βούληση του κοινοτικού νομοθέτη.

3. - Στο άρθρο 24 νσχ.

Με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 24 νσχ., προβλέπεται ότι «το από 19 Απριλίου 2001 Συμβόλαιο διοίκησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΕΛΤΑ εξακολουθεί να ισχύει έως τη συμβατική λήξη αυτού.»

Εξάλλου, κατά την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 24 νσχ., «Οι άδειες που είναι σε ισχύ και των οποίων οι όροι αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, τροποποιούνται με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της παραγράφου 10 του άρθρου 19 του ν. 2668/1998.»

Με την παρ. 10 του άρθρου 19 του ν. 2668/1998 προβλεπόταν η μεταξύ του Οργανισμού ΕΛΤΑ και του Ελληνικού Δημοσίου σύναψη Συμβολαίου Διοίκησης για την παροχή της καθολικής [ταχυδρομικής] υπηρεσίας από τον Οργανισμό ΕΛΤΑ, με το οποίο θα ρυθμιζόνταν, μεταξύ άλλων, και «τα αποκλειστικά δικαιώματα που χορηγεί το κράτος στον ΕΛΤΑ για την απρόσκοπτη άσκηση της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας, πέραν των δι-

καιωμάτων που του εκχωρούνται με βάση τον παρόντα νόμο [δηλ. το ν. 2668/1998] και οι ειδικότεροι τρόποι εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων στον τομέα αυτόν.»

Συναφώς θα πρέπει να επισημανθεί, ότι η υποχρέωση συμμόρφωσης των κρατών-μελών προς τις διατάξεις ιδίως του άρθρου 1 της Οδηγίας 2002/39 ανατρέχουν ήδη στην 1η Ιανουαρίου 2003. Συνεπώς, ρήτρες του Συμβολαίου Διοίκησης μεταξύ ΕΛΤΑ και Ελληνικού Δημοσίου που τυχόν αντίκεινται στις διατάξεις της Οδηγίας 2002/39, πρέπει να θεωρούνται ήδη ως μη ισχύουσες.

Αθήνα, 19 Αυγούστου 2003

Ο εισηγητής
Ξεν. Ιω. Παπαρρηγόπουλος

Ο προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αναπληρωτής Καθηγητής
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς